

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIII (47)

Štev. (Nº) 13

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

21 de abril - 21. aprila 1994

Hvala, dr. Peter Vencelj!

Slovenci v Argentini smo vam iz srca hvaležni za vaš obisk, vaše besede in vzpodbude pri našem naporu, da bi v tej deželi še dolgo živel slovenski duh.

Hvaležni smo vam za vso potrpežljivost in navdušenje, ko ste v pičlih triindvajsetih dnevih —ob 22. marca do 15. aprila— obiskali vse slovenske postojanke v Velikem Buenos Airesu, Córdobi, Rosariu, Mendози, Bariločah, Montevideu (Urugvaj) tako predvojnih kot povojnih emigrantov ter prihajali v stik z našo vsakdanjo skrbjo. Med obiskom ste prevozili 5200 kilometrov in preleteli 14.000 kilometrov ter osebno prišli v stik z nad 3.000 rojaki. Uradno ste obiskali razna ministrstva, podjetnike, politike raznih strank, šolske sestre, privatnike in druge prijatelje Slovencev. Gospa Alenka Mesojedec-Pervinšek, z notranjega ministrstva je s pomočjo svetovalke zunanjega ministrstva Mateje Maček pomagala okoli 200 rojakom pri urejanju slovenskega državljanstva v splošno zadovoljstvo, pa tudi ga. Irena Vencelj se je priljubila naši skupnosti.

Hvaležni smo vam, da ste želeli spoznati naša društva in organizacije, ki so:

Zedinjena Slovenija in Medorganizacijski svet, Slovenska hiša, Naš dom v San Justu, Slomškov dom v Ramos Mejiji, Slovenska pristava v Castelarju, Slovenski dom v San Martinu, Hladnikov dom v Slovenski vasi v Lanúsu, Slovenski dom v Carapachayu, Slovenski dom v Berazategui, Slovenski dom v Miramaru, Društvo Slovencev v Mendози, Slovensko planinsko društvo v Bariločah, Baragovo misijonišče in Dom sv. Vincencija v Slovenski vasi v Lanúsu, Rožmanov dom, Počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča, Slovenski kulturni center v Rosariu, Slovensko podporno društvo v Córdobi, Slovensko podporno društvo Triglav, Društvo "Esloveno" v Bernalu, Društvo slovenskih emigrantov iz Beneške Slovenije v Villa Ballesterju, Zveza slovenskih emigrantov in potomcev iz Beneške Slovenije in Furlanije, Prvo slovensko prekmursko društvo v Montevideo-Urugvaj, Slovensko dušno pastirstvo, Slovenska katoliška akcija, Zveza slovenskih mater in žena, Slovenska fantovska zveza, Slovenska dekleška organizacija, Slovensko katoliško akademsko društvo, Slovensko katoliško akademsko starešinstvo, Slovenska kulturna akcija, Slovensko gledališče Buenos Aires, Slovenski pevski zbor Gallus, Društvo slovenskih protikomunističnih borcev Tabor, Društvo slovenskih protikomunističnih borcev Vestnik, Slovenski krščanski demokrati, Svobodna Slovenija, Okence v Slovenijo, Duhovno življenje-Božje stezice-Oznanilo, Zadruga Sloga, Mutual Sloga, Slovenska latinskoameriška gospodarska zbornica, Slovenske osnovne šole - referat Zedinjene Slovenije (Prešernova šola v Castelarju, Balantičeva šola v San Justu, Rožmanova šola v San Martinu, Slomškova šola v Ramos Mejiji, Baragova šola v Slovenski vasi v Lanusu, Cankarjeva šola v Carapachayu, Šola sv. Cirila in sv. Metoda v Mendози, Aljaževa šola v Bariločah, Kunčičeva šola v Villa Mercedes v San Luisu, Krekova šola v Tucumanu, Slovenska šola v Mercedesu, Jegličeva šola za špansko govoreče otroke v Slovenski hiši), Slovenski srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka (Buenos Aires - Bariloče - Mendoza).

Hvaležni smo vam za direkten stik s posamezniki, ki so se vam približali in ste jim namenili vso potrebno pozornost in prijazno besedo.

In ne nazadnje smo hvaležni tudi vsem, ki so omogočili tako v Argentini kot v Sloveniji, da je vaš obisk med nami lepo uspel.

ZEDINJENA SLOVENIJA

Emil Cof
tajnik

Prof. Tine Vivod
predsednik

Mateja Maček, Alenka Mesojedec-Pervinšek, Irena in dr. Peter Vencelj pojejo himno Slovenija v svetu ob poslovitvi. Foto: Marko Vombergar

Dr. Peter Vencelj se je poslovil

Po zelo uspešnem tritedenskem obisku Slovencev v Argentini se je državni sekretar za Slovence po svetu dr. Peter Vencelj poslovil od rojakov, ki so z veseljem in zadovoljstvom spremljali ta njegov obisk.

Poleg Slovencev v Velikem Buenos Airesu je obiskal skoraj vse večje skupine v notranjosti države, pa tudi prekmurske rojake v Montevideu.

14. aprila, na večer pred odhodom, mu je slovenska skupnost v Buenos Airesu priredila poslovilni večer, na katerega so poslale svoje delegacije vse slovenske organizacije in društva povojne pa tudi predvojne emigracije. Poleg naših domov, mladinskih, kulturnih, političnih, borcevskih in drugih organizacij so prisostvovali tudi predstavniki društva Triglav, iz Bernala ter Beneških Slovencev. Iz notranjosti pa so prišli zastopniki Slovencev iz Rosaria ter iz sosednjega Urugvaja.

Slavnosti v Slovenski hiši je pričel kulturni spored. Igrala sta dva orkestra: Slovenski instrumentalni ansambel ter Rock & and polka, nastopil je kvartet Luka in Mateja Debevca ter Ani Rode in Cvetke Kopač (spremljal jih je pianist Ivan Vombergar), ki je zapel vrsto slovenskih in argentinskih pesmi, folklorna skupina s Pristave (vodi jo prof. Arigó) je tudi zaplesala dovršeno slovenske in argentinske folklorne plesse. Mladinski pevski zbor iz San Justa je pod vodstvom Andreja in Andrejke Selan zapel zborovske pesmi obeh narodov, Marcel Brula pa je v gavčevski obleki podal Narsvete starega Viskača iz Martina Fierra (v prevodu dr. Tineta Debeljaka).

Končno se je po večerji v kratkih besedah zahvalil dr. Petru Vencelju in drugim gostom predsednik ZS prof. Tine Vivod:

Zedinjena Slovenija stopa v 49. leto svoje ga obstoja. Kot uradni predstavnik slovenske skupnosti v Argentini se vam, dr. Vencelj, vaši soprogi Ireni in vašima sodelavkama Mateji in Alenki iskreno zahvaljujemo za vaš obisk. To je bil za nas vse izreden, zgodovinski in nepozabni dogodek!

Ponavljam: dogodki v bivši Jugoslaviji in v samostojni državi Sloveniji so pokazali, da je bilo delo Zedinjene Slovenije pravilno in uspešno.

Bili smo zvesti in bomo zvesti žrtvam vojne in revolucije. Gojili smo in bomo gojili verske, narodne in kulturne vrednote, povezani tudi s predvojno emigracijo. Veseli smo in po-

nosni, da nas domovina prizna kot del naroda, kar se je pokazalo tudi ob vašem obisku. Še enkrat: Pristrčna hvala!

Zato: Bog živi ves slovenski svet,

brate vse,

kar nas je

sinov sloveče matere!

To ni samo moja pesem, to je pesem nas vseh!

Slovenija! To je ljubezen nas vseh!

Tudi državni sekretar RS dr. Peter Vencelj se je zahvalil vsej slovenski skupnosti, njenim organizacijam in predstavnikom:

Mislim, da smo imeli v teh več kot treh tednih tako bogate medsebojne človeške stike, da bi vsak daljši govor s tega mesta lahko samo kaj pokovaril. Najprej bi se vam vsem skupaj v imenu nas štirih iskreno zahvalil za vse, kar ste nam vložili v naša srca, kar ste dali meni, moji soprogi, Mateji in Alenki. To je posebno doživetje, ki ga preprosto ni mogoče popisati, možno ga je le živeti v živo tu med vami. Še preden sem prišel sem, sem imel svojo že kolikor toliko dobro predstavo o tem, kaj je Argentina; vsaj tako sem mislil. Nič nisem spremenil mnenja, ker sem v mnogih stikih z vami, z vašo mladino predvsem, doživeljal Argentino že v Sloveniji. Vendar to, kar sem doživel tu, je šlo čez vsako moje pričakovanje. Odhajam domov s polnim srcem, ki bo bilo za slovensko stvar. Bilo je dozdaj, bilo bo tudi naprej.

Pristrčna hvala Zedinjeni Sloveniji, vsem domovom, vsem družinam, duhovnikom, mladini, folklornim skupinam, šolam, otroškim vrtcem, tako tu v Argentini kot v Urugvaju. Pristrčna hvala vam za vse; ostanimo to, kar smo, sinovi slovenske matere. To naj nam bo pri tem v pomoč: naša pripadnost slovenski tradiciji, slovenski kulturi, slovenskemu jeziku, slovenski zgodovini, slovenskemu srcu in tisti veri, ki je slovenski narod tolikokrat podprla. Vse to naj nam bo v skupno pomoč in bodimo še bolj med seboj bratje in sestre.

Še enkrat vsem skupaj prav pristrčna hvala! Bog vam povrni!

Gostom so žene in dekleta izročila lepa darila v spomin na njih obisk, nakar smo vsi v dvorani mogočno zapeli našo himno „Slovenija v svetu“.

Čeprav smo daleč v prostoru, smo si blizu v srcu.

TD

Mladinski pevski zbor iz San Justa pod vodstvom Andrejke Selan-Vombergar.

Trije pogovori

REPUBLIKA: DR. JANEZ DRNOVŠEK

„Menim, da bi Sloveniji koristilo, če bi se ta vlada obdržala do konca svojega mandata,“ je v pogovoru za nedeljsko Republiko 17. t. m. povedal premier Janez Drnovšek in dodal da ni nobenega razloga, zaradi katerega bi lahko rekel karkoli drugega, kot da bodo volitve decembra 1996.

„Če pa bi nastopil položaj, ki bo onemogočil delovanje stabilne vladne koalicije, potem bi bile možne tudi predčasne volitve, vendar mislim, da bomo zdržali do konca mandata,“ je dejal Drnovšek in dodal, da bi njegovi stranki sicer ustrezalo, če bi morali razpisati predčasne volitve, saj bi na njih — glede na rezultate zadnjih volitev — verjetno pridobili več volilcev.

Dodal je, da predčasne volive Sloveniji ne bi koristile, saj je z njimi vedno povezana neka politična nestabilnost, ki vpliva tudi na gospodarstvo in še na marsikaj drugega.

Drnovšek je v pogovoru zanikal, da bi po odhodu Janeza Janše iz vlade in zahtevi krščanskih demokratov, da iz vlade odide tudi Združena lista, obstajala vladna kriza. Vlada dela naprej in tudi v parlamentu koalicija deluje, je povedal.

„Smo pa v postopkih pogajanj z obema partnerjema v vladi, s SKD in ZL. Zaenkrat si prizadevam delovati z obema partnerjema, in se z vsakim posebej pogovarjam, kako naprej. Na vsak način je za vlado bolje, če uživa večjo parlamentarno podporo. Iz tega je izhajala tudi ideja velike koalicije in mislim, da je ta ideja še vedno aktualna,“ je povedal Drnovšek.

Dodal je, da je za liberalno demokracijo Slovenije na prvem mestu, da se trojna povezava ohrani, saj „bi nam taka koalicija omogočila relativno uspešen razvoj Slovenije do konca tega mandata.“ Po obeh variantah, levi in desni, bi imela vlada v parlamentu minimalno večino, „zato se tudi prvenstveno zavzemam za ohranitev trojne povezave,“ je povedal.

DNEVNIK: LOJZE PETERLE

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle je v pogovoru za sobotni Dnevnik 16. aprila izjavil, da bi koalicija Liberalne demokracije Slovenije (LDS) in SKD zmanjšala asimetrijo, ki je nastala po izstopu Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS) iz vlade.

Peterle je dejal, da o bodoči vladni koaliciji samo dveh strank (LDS in SKD) še tečejo pogovori, zato trenutno ni mogoče govoriti o končanem dogovoru. „Mislim pa, da stvari dobro kažejo,“ je še dodal. Po njegovih besedah se je po izstopu SDSS iz vladne koalicije porušilo ravnotežje, kar je SKD postavilo pred izbiro, ali pod določenimi pogoji nadaljevati delo v vladi ali oditi v opozicijo.

Predsednik SKD je govoril tudi o svojem odnosu z odstavljenim obrambnim ministrom Janezom Janšo in o ravnanju SKD v zvezi s primerom Smolnikar. Po udaril je, da je Janšo vseskozi podpiral in se zavzemal za njegovo prisotnost v vladi predvsem „zaradi kontinuitete gradnje obrambnega sistema ravnotežja v vladi.“ Dejalo je, da za njegovo razrešitev ni bilo nikakršnih vnaprejšnjih dogovorov in zarot. Kljub temu, da sta LDS in Združena lista že celo leto pritiskali na Drnovška z interpelacijo, je premier obrambnega ministra zamenjal šele ob primeru Smolnikar, je pojasnil Peterle.

„Z Janšo sva marsikaj naredila skupaj, res pa je, da sedaj prihaja do političnih razhajanj,“ je menil Peterle. Ne sme pa priti do tega, da nekdo v Sloveniji postane „politični svetnik, pa naj gre za Janšo, Kučana ali koga drugega, o čigar besedah se ne bi smelo razpravljati,“ je povedal. Po njegovih

besedah so v politiki potrebni dvomi in gledanje pod prste. „Svetništva“ pa ni kriv Janša, ampak polstoletna odsotnost demokracije ter politične in državljanske vzgoje.

Peterle je tudi povedal, da obsojanje neke politične linije, da sestoji iz samih goljufov in lažnivcev ni v skladu z resnico. Tisti, ki tako veliko govorijo o komunistih, pa naj se ozrejo okrog in našli jih bodo celo v svojih najožjih strankarskih vrstah, je menil Peterle. Kot primer je navedel Slovensko ljudsko stranko (SLS) in SDSS vključno s prvima človekoma te stranke Jožetom Pučnikom in Janezom Janšo.

Na vprašanje, ali lahko ulica vrže vlado, je odgovoril, da na podlagi zborovanja ne bi mogel napovedati takšnega razvoja, obstaja pa nevarnost poenostavljanja in „črno-belosti“. Predsednik SKD je dodal, da se mu strašnje Slovencev s ponovitvijo režima, ki je vladal po drugi svetovni vojni, ne zdi smiselno. Toda če o tem govori oseba, ki žanje posebno odobravanje in njene izjave ponavljajo tudi mediji, še zlasti televizija, lahko ljudje to vzamejo zares, kar bi imelo zelo hude posledice, je še dodal Peterle.

Predsednik SKD je tudi povedal, da Podobniku in Janši po ljubljanskem shodu, ko so ga izžvižgali in obmetavali z jajci, ne verjame več. Dejalo je, da se sicer jajc ne boji, vendar jih ima raje v palačinkah.

Komentiral je tudi izjavo, da tudi Cerkev postaja vedno bolj politična. Po njegovih besedah v SKD že od vsega začetka trdijo, da ima Cerkev svoje poslanstvo, v okviru katerega lahko govori o politiki z načelnega in moralnega stališča, o strankarski izbiri pa naj se vzdrži.

GORENJSKI GLAS: JANEZ JANŠA

Bivši obrambni minister in predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije Janez Janša, ki je bil gost zadnjega javnega pogovora Gorenjskega glasa v kranjskem hotelu Creina, je poudaril, da je SDSS računala, da bo imela skupaj s krščanskimi demokrati v vladni koaliciji večji vpliv, da bo SKD ključ te koalicije.

„Krščanski demokrati bi lahko dosegli bistveno več, kot so. Tako pa je samo naša stranka postavljala na dnevni red za večino neprijetne stvari, od javnega dolga, do drugih stvari, ki se niso razčističevale v zvezi s t.i. aferami. Razen Lojze Peterle, ki pa je bil na sejah večkrat odsoten, s strani ministrov SKD ni bilo nobene podpore. O enakih stvareh so včasih glasovali, kolega Bizjak pa večkrat ni vedel, da je kakšen akt podpisal,“ je dejal Janša.

„Ko smo bili še skupaj v vladi,“ je dodal Janša, „smo včasih dajali vsaj minimalno ravnotežje, po združitvi strank v veliko Liberalno demokracijo Slovenije pa tega ravnotežja ni več.“ Po njegovem mnenju je edina možnost, da demokratične stranke oblikujejo novo koalicijo, da so nekaj časa v opoziciji, potem pa uspejo z zahtevo po predčasnih volitvah, ki bi bile sočasno z lokalnimi. Pogoj pa je odhod krščanskih demokratov iz koalicije. Prvič po letu 1990 dajejo javnomenjske ankete izrazito prednost novim strankam, je poudaril Janša.

Za protikorupcijsko zborovanje v Ljubljani (pogovor je potekal dan pred zborovanjem) je Janša dejal, da njegov cilj ni, da bi se problemi reševali zunaj državnih organov, ampak da se te organe prisili, da bodo to počeli. Zavrnil je očitke, da je zborovanje nekakšna „jagurtna revolucija“ ali miting. Po njegovih besedah naj bi bilo sobotno zborovanje tudi začetek organiziranja neke nove politične koalicije, ki bo skušala z vsemi demokratičnimi sredstvi do konca izpeljati reforme, ki jih je začel Demos ali bi jih moral začeti.

Zgodilo se je v Sloveniji...

V Vatikanu naj bi letos ali spomladi prihodnje leto začela pot razstava z naslovom „Sakralno posodje slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika“, ki bi se nadaljevala na Dunaju.

Zanimanje za razstavo kažejo tudi druga velika evropska mesta kot so Berlin, Stockholm, London, Pariz, pa tudi ZDA. Razstava naj bi bila leta 1996 razstavljena tudi v okviru razstave o arhitektu Jožetu Plečniku v Pragi, za katero sta pokroviteljstvo prevzela slovenski in češki predsednik Milan Kučan in Václav Havel.

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar je sprejel poglavarja makedonske pravoslavne Cerkve, ohridskega in makedonskega metropolita Mihaila.

Nadškof Šuštar je izrazil veselje ob obisku poglavarja makedonske pravoslavne Cerkve. Sogovornika sta ocenila, da so odnosi med makedonsko pravoslavno Cerkvijo in slovensko katoliško Cerkvijo dobri, govorila pa sta tudi o položaju makedonskih pravoslavnih vernikov v Sloveniji. Po mnenju metropolita Mihaila živijo makedonski verniki v Sloveniji v dobrem okolju. Z ljubljanskim nadškofom pa sta izpostavila tudi problem prostora, kjer bi lahko opravljali svoje bogoslužje. Dotaknila sta se tudi cerkvenih odnosov oz. priznanja avtokefalne pravoslavne Cerkve.

Metropolit Mihail je nadškofa Šustarja povabil, naj obiše Makedonijo.

Vodja misije Evropske unije glede sodelovanja EU s Slovenijo je dejal, da je prvi naslednji korak podpis sporazuma o pridruženem članstvu v EU. Pogajanja naj bi se po njegovem mnenju pričela še to poletje. Zdaj pa že poteka aktivno sodelo-

vanje na gospodarskem področju, predvsem pa na področju trgovine, transporta, znanosti in tehnologije, energetike ter statistike. Slovenija sodeluje tudi v različnih regionalnih programih Phare, kot so carina, energetika, okolje, transport. Za te programe pa je EU namenila 10 milijonov ekujev.

Na povabilo ministra za zunanje zadeve Lojze Peterle je prišel 12. aprila na uradni obisk v Slovenijo minister za zunanje zadeve islamske republike Iran Ali Akbar Velajati.

Iranskega gosta je na brniškem letališču sprejel minister Peterle. Z delegacijo iranskega ministra se je srečala delegacija slovenskega zunanjega ministrstva, nato pa so Velajati sprejeli še predsednik vlade Janez Drnovšek, predsednik republike Milan Kučan in predsednik državnega zbora Herman Rigelnik.

Ministra Peterle in Velajati sta podpisala sporazum na področju kulture, znanosti in izobraževanja.

Slovenska delegacija pod vodstvom ministra Kračuna je odpotovala v Marakeš na ministrsko konferenco Splošnega sporazuma o trgovini in carini (GATT). Slovenija se bo srečanja udeležila kot opazovalka.

Pri Krškem sta se sešla slovenski in hrvaški notranji minister Ivo Bizjak in Ivan Jernjak. Dogovorila sta se o skupnih dejavnostih v turistični sezoni.

Predsednik Slovenije Milan Kučan se udeležuje neformalnega srečanja sedmih predsednikov srednjeevropskih držav, ki ga prireja češki predsednik Havel v Lutomišlu.

Izjave in mnenja

Slovenski tednik „Slovenec“ je v soboto, 16. aprila ponatisnil članek dr. Marka Kremžarja Tvegani koraki SKD iz prejšnje številke Svobodne Slovenije.

Državne parlamentarne volitve za letošnjo jesen so očitno resna alternativa dogovora trojice velikih strank o novi sestavi vladne koalicije. Vendar pa tovrstne zahteve nimajo realne politične teže, dokler se za takšen „izhod v silo“ ne bo odločila velika trojica, predvsem liberalna demokracija, piše v Republiki Tanja Starič.

V nadaljevanju poudarja, da si predčasnih volitev zagotovo ne želi krščanska demokracija, ki še ni uspela pokazati uspehov svojega sodelovanja na oblasti (ceste), ki pa je izgubila pomemben del volilnega telesa. Združeni listi raziskave javnega mnenja ne kažejo najbolje, poleg tega ni jasno, koliko njenih volilcev bi utegnili „prestopiti“ k novi liberalni demokraciji. Zagotovo predčasne volitve niso prioriteta tudi za največjo liberalno demokracijo. Tudi če bo LDS ohranila svoj primat med slovenskimi parlamentarnimi strankami, vlade jeseni zagotovo ne bi mogla sestaviti sama. Tako bi se pravzaprav ponovila zadrega prejšnjih volitev, računice pa bi bila še nekoliko bolj zapletena zaradi premikov od zmerne k radikalni politiki na desnici.

Četudi v teh dneh vse parlamentarne in posebej vladne stranke v svojih kalkulacijah na zelo visokem mestu upoštevajo tudi možnost predčasnih volitev, bodo pred končno odločitvijo poskušale izkoristiti vse druge možnosti. Tako je še vedno bolj verjetno, končuje Staričeva, da nas bo v prihodnjih tednih doletela nova koalicija in ne nekakšna „samorazpustitev“ parlamentarne ekipe z napovedjo jesenskih volitev.

V Liberalni demokraciji Slovenije (LDS) pričakujejo bolj jasna stališča glede sestave vladne koalicije konec meseca, ko se bo zvrstila vrsta sestankov v samih strankah in medstrankarskih pogajanj, je dejal strankin generalni sekretar Golobič.

Glede ugibanj okoli nove koalicije je še dodal, da bodo v LDS poiskali takšno rešitev, ki bo omogočala nadaljevanje že začete uresničevanja programskih ciljev, ki jih je vlada izpostavila v svojem pismu o razvojni politiki ob včlanjevanju Slovenije v Svetovno banko. Če ne bo nobena od predlaganih možnosti sprejemljiva in potrjena, potem je to slabo za državo Slovenijo. Na tej točki lahko govorimo o volitvah; to pa pomeni zastoj pri nekaterih že pozitivnih dosedanjih kazalcih gospodarskega gibanja. Sočasno je to tudi za tujino kazalec nestabilnosti v Sloveniji.

Svet LDS se bo sestal 18. aprila.

Slovenski krščanski demokrati (SKD) bodo tudi imeli v dneh od 22. do 24. aprila v Zagorju ob Savi letno konferenco stranke, je na srečanju s časnikarji povedal tajnik stranke Edvard Stanič.

Stanič je opozoril, da se stranka „nahaja v notranjem prepihu“ in na kateri bi naj rešili dilemo o tem ali ostati v vladni koaliciji. Že zdaj se članstvo opredeljuje za to, da bi stranka ostala v vladi, zato potekajo vzporedno s pripravami na letno konferenco tudi pogajanja med SKD in LDS o sklenitvi nove koalicijske pogodbe, ki naj bi pripeljala do stabilne vlade.

Ker stranko predvsem zanima gospodarska stabilnost vlade, so v pogajanja vključeni predvsem njihovi gospodarski strokovnjaki.

Drug drugemu se darujmo

Pogovor z dr. Petrom Venceljem

Veseli smo bili vašega obiska. Sedaj, ko ga zaključujete, nam lahko poveste, s kakšnimi občutki odhajate domov?

Lahko govorim samo o pozitivnih občutkih. Sicer bi moral govoriti tudi o negativnih, a žal ali z veseljem ugotavljam, da negativnih občutkov preprosto ni. Najprej so tisti občutki, ki sem jih dobil s to živo skupnostjo, ki ima tu svoje korenine po drugi svetovni vojni, potem pa so tudi pozitivni občutki iz preostale slovenske skupnosti, živeče v Argentini, ki izhaja iz

obdobja pred vojno od dvajsetih let naprej. Gre za dve sicer različni slovenski skupnosti, vendar imata obe v sebi eno, kar je globoko čutili: željo biti in ostati Slovenec. Pri prvi skupnosti je to čutili z vso polnostjo in z vso energijo, tako polno, da je celo v Sloveniji ni mogoče srečati. Pri drugi skupnosti pa gre za stanje, ki je značilno za vsako slovensko skupnost, ki je tako dolgo odtrgana od matične domovine. Gre za čut pripadnosti, za poznavanja jezika, ki je morda včasih skromno ali celo popolnoma zbledel, vendar gre za srčno voljo biti Slovenec. In zato so vsi moji občutki o obeh skupnostih izredno bogati.

Obiskali ste naše narodne postojanke v Argentini. Kako gledate na naše dosežanje delo?

To, kar sem videl tu, je v resnici vredno velikega spoštovanja. Prišli ste Slovenci sem tako eni kot drugi s culico v roki ali pa še to ne, in v tako kratkem času ustvarili tako materialno, duhovno in narodno življenje, da je v resnici pravi čudež. Sicer sem si predstavljal, da obstajajo nekatere osnove, vendar da je tukaj tako kvalitetno, ne samo z materialnimi, ampak tudi organizacijskimi, vsebinskimi, izobraževalnimi, duhovnimi, verskimi elementi pogojeno življenje, tega preprosto ni mogoče videti iz Slovenije. Treba je priti semkaj, iti med domove, iti med otroke, v šole, cerkve in

med ljudi, šele tedaj lahko vidiš vse to bogastvo, ustvarjeno daleč od domovine, takorekoč začeto iz nič.

Kaj menite, kako bi se dalo še bolj izkoristiti in ojačiti zveze in sodelovanje med vašim sekretariatom in našo skupnostjo?

To vprašanje je stalno pred mojimi očmi. Naloga sekretariata je v splošnem ta, da ustvari močnejše, bolj kvalitetne stike, pa naj si bo to v smislu neke podpore, ki jo vidim predvsem na kulturnem in izobraževalnem področju: tu je slovenska knjiga, tu so najrazličnejši vzgojni pripomočki kot so videokasete, navadne kasete, najbrž tudi kakšne diskete, saj je proizvodnja tega v Sloveniji sorazmerno dobra in visoka. Moja misel je prav v tem, da bi bolj oskrbovali Slovence v Argentini pa tudi drugje po svetu s temi pripomočki. Drugo so tudi kulturni stiki ali stiki politične narave, z ljudmi, ki delujejo na strokovnem področju, in ne nazadnje tudi okrepi gospodarske odnose med Argentino in Slovenijo, še posebno takrat, ko v tej verigi nastopajo Slovenci.

Videli ste, da je sodelovanje med predvojnimi in političnimi emigranti v Argentini v polnem razvoju. Kaj bi dejali glede na to?

Zelo sem vesel, da se je iz sicer šibkih vezi začelo tkati neko novo očitno bolj kvalitetno povezano sodelovanje. Želja je, da bi se tako vzpostavljene vezi krepile in naloga nas v domovini je, da k temu pripomoremo. Tako upam, da bo celotna slovenska skupnost začutila, da je res prava skupnost brez kakršnihkoli medsebojnih razdalj z upoštevanjem vseh razlik, tako zgodovinskih, krajevnih, jezikovnih, kulturnih in podobno. Mislim, da je treba in da je prav, da se v tej skupnosti predvsem navadimo živeti s to različnostjo in jo jemati kot bogastvo, ki nas vse plemeniti, samo z odprtim srcem jo je treba pogledati.

Kaj bi lahko povedali o vaših pogovorih z argentinskimi oblastmi glede medsebojnih stikov?

Najprej sem imel nekaj obiskov na posameznih direktajah ministrstev v Buenos Airesu — šolsko, kulturno, zdravstveno in socialno —, imel sem pa tudi stike, zlasti v Mendozi z lokalnimi oblastmi ali na univerzi, obiskal sem nekaj večjih podjetij, v Rosariu pa sem imel protokolarne stike ter obiskal tudi mesto San Lorenzo. Vsi ti stiki so predvsem odprli meni zelo pozitiven pogled na Argentino kot skupnost, kajti tu se je začutilo, kako Argentina čuti svojo pluralno srce, kako je odprta do teh različnosti in jih spoštuje in goji ter ima pozitiven odnos do njih, kar je bilo zame

veliko presenečenje. To namreč lahko primerjamo z marsikaterimi drugimi deželami v svetu, kjer tega ni tako zelo opaziti ali pa gre do celo v nasprotno smer. Drugo vprašanje, kako te pogovore in stike izkoristiti v prid boljših rešitev in jasnosti, kar se odnosov do slovenske skupnosti tiče ali medsebojnih državnih odnosov. Pogovarjali smo se od odprav viz do sklenitve sporazuma o kulturno-prosvetnem sodelovanju na provincijski ravni pa tudi o možnosti hitrega vzpostavljanja gospodarskih stikov, tako npr. v Rosariu, kjer je šlo za čisto konkretne pobude: obstaja interes, da se sklene neke vrste dogovor z mestom Mariborom, ker je tam industrija avtomobilov. Ko pridem domov, imam že pripravljene papirje in bom tudi sam prosil ustrezne institucije od mesta Maribora do Ljubljanske banke, da začno poglobljati te stike.

Katere slovenske skupnosti po svetu ste do zdaj že obiskali? Imate v načrtu še kak intenziven obisk slovenskih emigrantov?

Uradno sem v vlogi državnega sekretarja obiskal le Avstralijo, podobno intenzivno ali celo nekoliko bolj kot tu, tako slovensko skupnost kot avstralske oblasti lansko leto konec junija. Vsega skupaj 12 dni čez celo Avstralijo. Tako je vaša skupnost druga. Bil sem sicer v kulturnem neformalnem stiku že s Slovenci v ZDA in Kanadi. Veleposlaništvi v ZDA in Kanadi pa sta izrazili željo, da bi pripravili tudi uradni obisk tamkaj, kar bi bilo možno v drugi polovici leta. Drugo pa so seveda obiski znotraj Evrope, ki so — kar se zamejstva tiče — vsakodnevni, ponavadi pa pride do enega obiska na mesec oddaljenejših Slovencev. Ko sem se danes zjutraj pogovarjal z Ljubljano, so me spraševali, če bi konec maja lahko obiskal Slovence v Londonu. Tako imam kovček stalno pripravljen, kar se Evrope tiče, sem pa kakor na kotalkah.

Se opaža razlika med Slovenci po svetu in med domovino?

V določenem smislu je razlika. V Avstraliji ima slovenska skupnost značaj ekonomske emigracije. Tam so se rojaki organizirali predvsem, da imajo vsaj neko družabno življenje, a tega, kar opažamo v Argentini, da v celoti narodno telo živi, tega tam in drugje ni opaziti. Morda je nekaj malega videti v Kanadi — v Torontu je šola, cerkev, a je manj intenzivno kot tu. V Avstraliji je bolj vzdrževanje neke socialno-kulturne in izobraževalne dimenzije, povezane z verskim življenjem. A tako močnega sodelovanja kot tukaj tudi ni.

Druge razlike, ki jih zelo opažam, se vidijo iz tega, kako je neka skupnost nastala, iz katerega dela Slovenija je izšla. Razlike se vidijo v običajih, govorici, v pogledih na politično življenje in sedanjo aktualnost ali preteklost v Sloveniji.

Dr. Peter Vencelj s soprogo Ireno
Foto: Marko Vomberger

Se je vaš obisk pri nas splačal?

Ne bi tega vrednotil z besedo „splachal“, ker diši po denarni plati. Obisk je bila moja srčna želja, obenem povezana z mojo nalogo. V to nalogo sem vložil vso srčnost in energijo. Čutil sem velik odziv z druge strani, tako da sem zelo, zelo zadovoljen, da sem lahko to nalogo tako kvalitetno opravil. Poudarjam, da tega ne bi tehtal z besedo „splachal“, kajti če smo bratje, si moramo biti blizu, in blizu smo si lahko, če delujemo tudi tako, da se obiskujemo tako jaz kot uradni predstanik kot vi, ki pridete v Slovenijo k sorodnikom in konec koncev mnogi tudi k meni. Naj omenim, da sem lani po ocenah mojih sodelavcev imel kakih 800 obiskov od zunaj. In tu se je pokazalo, kako potrebno je nekaj minut pogovora, stiska roke in prijaznega pogleda. To se ne da plačati. To lahko samo živimo ali si lahko samo drug drugemu darujemo. To pa je predvsem moje poslanstvo — darovanje za slovensko skupnost. Če ta to sprejme in začne iz tega črpati novo energijo za boljšo medsebojno povezanost, potem mislim, da sem v celoti to nalogo opravil.

Hvala vam za pogovor in tudi za vaš obisk.

Pogovarjal se je Tine Debeljak

Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da...

— da je bil padli partizanski pesnik Karol Destovnik-Kajuh, ki se ga zdaj spominjajo ob petdesetletnici smrti, proti koncu življenja član VOSA (varnostno obveščevalne službe)...

— da danes v Sloveniji izvršuje svoj poklic nič manj kot 750 advokatov...

— da je najkrajšo pridigo imel Anton Aškerc, ko je bil kaplan v Juvršin v Prlekiji: „Dragi farani, zunaj je zima in mraz, mene zebe in vas. Amen.“

— da je kipar Marko Pogačnik predložil ljubljanskemu mestnemu svetu likopunkturni načrt (zdravljenje zemlje s kamni...) vendar na ponudbo še ni dobil odgovora...

Seminar za učitelje v Sloveniji

Korak čez mejo — Primorska

Dan in pol! Kot bi hotelo sonce osvetliti deželo, ki je v naši zavesti morda nekoliko potisnjena v meglo.

Zamejska Primorska! Ko sem pred leti vprašala današnjega popoldanskega vodiča Aleša, odkod njihova tolikšna navezanost na ta — od Gorenjske, Štajerske in Dolenjske — tako drugačni svet, je z verzi odgovoril: „Kras pa nima rek globokih, ne studencev, ne slapov. Toda s tujih cest širokih vsak rad vrne se domov.“

Da. Tudi tu smo doma Slovenci. Od davnega. Še vidim nečakinjo, kako na sprehodu po Tržaškem s stegneno roko proti devinski okolici tolmači: „Saj to je vse naše, našel!“ S samozavestjo pa z grenkobo je hotela v istem hipu nakazati slovensko pripadnost teh krajev pa obenem načrtno raznarodovanje le-teh v zadnjih desetletjih.

V Gorici prestopimo mejo. Voznik avtobusa ustavi pred moderno stavbo slovenskega Pedagoškega liceja. Sprejme nas ravnateljica ga. Majda Sfiligoj. Dasi ni neopazno, da se mudimo v okviru neslovenske države, izstopata preko ravnateljicinih besed in brošure, ki nam jo je podarila, njena strokovna zavzetost in gotovost pri vodstvu zavoda. Ne poznamo italijanskih šol; a ta verjetno ne zaostaja v svoji opremljenosti za njimi. Naša ravnateljica Srednješolskih tečajev še posebno zanima slovenska književnost, s katero seznanjajo tukajšnje dijake.

Dan je kot naročen za sprehod na gorški grad. Bolj kot se vzpenjamo, večji in lepši je razgled po Gorici s 40.000 prebivalci. Dobrodošla nam je razlaga Damijana Pavlina. Posebno pozornost posveča gradu,

ki je bil porušen v 1. svetovni vojni in kasneje obnovljen. V mestu si ogledamo cerkev sv. Ignacija, nedeljsko zbirališče tukajšnjih Slovencev.

Na poti v Trst zbudi naše zanimanje cerkev Štandrež z deli Toneta Kralja. Mija nas opozori na napis, vtisnjen v ploščo na župnijskem uradu: „Postojmo tu ob tihi misli nanje, ki so šli v smrt, da bi drugi živeli. Dajale moč so v sužnih dneh jim sanje; v svobodo in pravico so verjeli.“ Čigave bi mogle biti te vrstice kot nje, ki jih je potrdila s svojo neizmerno žrtvijo — Ljubke Šorli.

Kosilo nas čaka v kraju Poljane. Veselo nas presenetijo s pozdravi — iz Argentine nam znani — Mirko Špacapan ter urednik Mladike Marij Maver v družbi novega vodiča prof. Aleša Bredlja.

V soncu in ob prijetni razlagi poznavalca teh krajev z radovednimi očmi iščemo naštevane kraje; zgodovinsko Doberdobsko jezero, staro in novo Štivansko cerkev, izvir Timave. Ne le, ker je naš vodič — sicer rojen v Buenos Airesu — tu v Devinu doma, ampak tudi, ker je gozdni greben na desni tako vabljiv, se povzpemo do vrha in si po sprehajališčih Rilke damo duška v razgledu na Jadran in njegovo obalo. Še si slede med vožnjo Sesljan, Nabrežina, Podkriž in že smo mimo Miramara in Barbovljanskega nabrežja v Trstu.

Tu nas čaka posebno presenečenje. V spremstvu bratov Aleša in politika Martina Bredlja smo povabljeni v Slovensko stalno gledališče na predstavitev Harwoodove drame „Garderobar“. Delo nas osvoji s svojim psihološkim prijemom in izrednim

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Čudno, kako zelo hitro se včasih oder spremeni in današnja scena ni nič podobna včerajšnji. Komaj slaba dva tedna sta pretekla in vendar se je položaj popolnoma preokrenil. In to kljub četrti zmagi, ki jo je Menem dosegel, odkar je na vladi.

BLAŽENI PROCENTI

Velika krivda je na vladi sami. Neverjetno je, kako oblast zaslepi človeka. In to je že stara bolezen, ki ji lahko sledimo vsa zadnja desetletja tukajšnje politike. Težko je najti pravo ime: oholost, ošabnost, napuh, domišljavost? Morda zmes vseh teh. Če vzamemo v poštev samo zadnje obdobje demokracije, vidimo, da se je radikalom zgodilo isto. Po prvih zmagah so smatrali, da zanje ni poraza. In Alfonsín je pričel sanjati o „tretjem zgodovinskem gibanju“, ki bi ovekovečil radikalizem na vladi. Kruha stvarnost je nato razblinila sanje in potisnila stranko v eno najhujših kriz, odkar obstaja.

Menemu se sedaj dogaja isto. Res je, da še ni doživel splošnega poraza. A marsikatero volilno okrožje (prestonica, Tucumán), kjer so bili gotovi zmage, jim je ušlo iz rok. In tistih pet odstotkov nazadovanja od oktobrskih volitev ni veliko, je pa lahko odločilnih. Tako za sedanjost kot

odrskim izvajanjem. Čestitke režiserju in igralcem nam ob kozarcu zlate kapljice prihajajo iz srca.

Počaščeni smo, ko se v avtobusu znajdemo ob nizanju osebnih pripovedi, vtisov in zgodovinskih podatkov prof. Martina Jevnikarja. Prehitro smo skozi noč na cilju, v restavraciji na Repentabru, kjer nas pričakuje — poleg že imenovanih zamejskih osebnosti — pisatelja Vinko Beličič in Alojzij Rebula. Vsak od njih nam je posebej znan bodisi s srečanja v Buenos Airesu bodisi po svojem delu v zamejstvu. Od pisatelja Beličiča dobimo še poseben dar — izdajo njegovih pesnitev v miniaturni obliki, ki so mu jo ob 80-letnici pripravili prijatelji. V prijetni družbi ob dobri postrežbi tečejo besede in ni čutiti razdalje med dvema svetovoma — zamejsko in zdomsko Slovenijo. Nasprotno. Zahvalimo se za pokončnost teh naših kulturnikov in za srečanje z njimi. Poslovimo se v trdni zavesti, da je slovenstvo na teh stebrih neporošljivo.

Trda noč je, ko se na povratku bližamo meji. V svetlobi zvezd odseva naše trdno upanje, da si bodočnost ustvarjamo mi sami. Vsi in vsak. Kot pravico in dolžnost. Marjana Batagelj

za bodočnost.

Poglejmo. Pred volitvami so vladni možje na vse štiri vetrove razglašali, da je pač zagotovljena lastna večina v ustavodajni skupščini. Na povezavo z radikali sploh niso računali, čeprav je Alfonsín strogo pazil, da med radikalnimi poslanci ne bi bilo nikogar, ki bi se zoperstavil točkam sporazuma. Lojalnost do teh točk je bila za Menema le neke vrste doslednost, ne pa potreba. Prav zato je videl bodočnost lahko in sladko.

Sedaj pa mora računati, da je spoštovanje pakta bistveno, da se sploh doseže njegova osnovna zahteva glede spremembe ustave: možnost ponovne kandidature. In za to potrebuje ali radikalne glasove ali pa sporazum z delegati provincijskih strank. Najbolj enostavno je do konca izpeljati pakt, mirno spoštovati tam sklenjene točke in pustiti pri miru ostale tihe želje.

Prav izid volitev kaže, da bo kaj težko doseči zahtevanih 45%, da se predsedniški kandidat (Menem) izogne „balotaži“. V nekaterih peronističnih glavah se je tako porodila grešna misel, izneveriti se paktu, doseči sporazum s provincijskimi strankami in prikrojiti ustavo po mili volji. A to je težje izvesti kot pa misliti. Najprej, ker „obljuba dela dolg“ in bi vladni ugled preveč trpel spričo takega preloma. Drugič, ker bi novi sporazumi bili politično (in gospodarsko) preveč draga stvar. Pogajanj, pogojev, zahtevanja in popuščanja bi ne bilo ne konca ne kraja in namesto resne in priznane spremembe bi imeli neke vrste ustavni golaž, ob katerem bi bila prva prizadeta.

In vendar, kljub temu, da je položaj jasen in enostaven, vlada še vedno dvomi o tem, kaj storiti. Na nek način bi dejali, da se ne more vdati v usodo. Prav zato pa je tudi nastal velik škandal zaradi volilnega izida, zlasti v prestolnici. Tisti blaženi procenti nazadovanja so globoko odjeknili ne le v vladi, marveč v stranki sploh. Zlasti ker peronistični voditelji do končnega štetja niso verjeli anketam, ki so kazale hiter porast Velike fronte in zlasti, da se je večina „neodločenih“ nagibala k glasovanju za levičarske formacije. Zato je moral sam predsednik poseči v problem in je tako konec tedna dokončno bila primorana „odstaviti se“ osporavana Matilde Menéndez. Je bila res ona kriva poraza? Nikakor ne. A nekdo mora plačati račun, čeprav so vsi razbijali krožnike, kot trdi znan argentinski izraz.

Sedaj sklicujejo konvencijo stranke v prestolnici. To je ključni okraj za vse nadaljnje delo. Provincio Buenos Aires Menem

Nad. na 5. str.

V prijetnem pogovoru s tržaškimi kulturniki. Od leve: Aleš Brecelj, Marij Maver, Vinko Beličič, Alojzij Rebula, Martin Jevnikar.

Pogled z obale proti Trstu

Sprejem pri koprskem škofu Metodu Pirihu

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENCI V ARGENTINI

PIRAN — Prvič se je zgodilo, da so slovenski pomorski policisti zaplenili barbo, ki je lovila ribe v slovenskih vodah Piranskega zaliva. Šestnajstmetrsko Učko iz Umaga sta vozila dva Hrvata, ki sta trdila, da lovita v hrvaških vodah. Kljub temu so slovenski policisti odpeljali Učko v piransko pristanišče in jima odvzeli dokumente. Sodnica za prekrške je izrekla denarno kazen 80.000 tolarjev in tri tisoč tolarjev za sodne stroške. Naslednji dan je na mesto, kjer je Učka pustila kočo (vlačilna mreža v obliki vreče) prišel čoln hrvaške policije, slovenski čoln pa ga je opomnil, da je v slovenskih vodah. Pri tem „ribarjenju“ je več sumljivih dejstev, med njimi ta, da hrvaški ribiči ne kočarijo v teh vodah ker je ulov prepičel, torej ribičem ni šlo toliko za ulov, kot za dokazovanje, da naj bi bil Piranski zaliv hrvaška last.

AJDOVŠČINA — Živilsko predelovalno podjetje Fructal, znano predvsem po svojih sadnih sokovih, si je lansko leto kar dobro opomoglo. Po vojni leta 1991 je izgubilo ne samo južne trge, tudi premoženje v BiH in Srbiji in terjatve. Povečal je za petino prodajo v Sloveniji, kjer je ostalo 63% proizvodnje. Na Hrvaško in Makedonijo je uspelo prodati 21%, v druge države (Rusijo, Italijo, ZDA, Češko, Kanado; nekaj tudi v Slovaško, Madžarsko, Švedsko, Finsko in v Bolgarijo) pa 15%. Ravno na teh trgih je kar podvojil svoj izvoz.

MARIBOR — Oddelek za psihiatrijo splošne mariborske bolnišnice ima že 21 let svoj prostor v graščini Pohorski dvor. Zdaj pa kaže, da bo dobil svoj dokončni in lastni

sedež na prostorih bivše vojašnice Vojvoda Mišiča. Prenovili pa bodo tudi kirurško stolpnico, okulistični oddelek in oddelek za otorinolaringologijo.

MURSKA SOBOTA — Pod soboško carinarnico spada šest mejnih prehodov, preko katerih je lani prestopilo mejo 430 tisoč tovornjakov. Med raznimi prekrški so odkrili tudi 51 kršilcev embarga proti Srbiji in zasegli za 148 milijonov tolarjev blaga. Preko meje skušajo spraviti srbsko blago z makedonskimi deklaracijami, čeprav je velikokrat na prvi pogled razvidno, da je narejeno v srbskih tovarnah. V skladiščih carinarnice pa je spravljeno osem avtomobilov, ki jih je slovenski trgovec hotel prodati v Srbijo.

CELJE — Vlečenje vrvi že prehaja s polja zabave med športne panoge. Sedem registriranih društev je na sestanku predstavilo razpored večjih tekem, ki bodo začele s 1. majem, za 25. junij pa načrtujejo kar državno prvenstvo. Društva imajo zanimiva imena: Celjske grče, Korenjaki iz Murske Sobote, Bivoli iz Ruš, Krti iz Fale, Orli iz Veržaja... Vlečenje vrvi poteka v dveh različnih oblikah. Vlečenje vrvi na asfaltu traja po eno minuto; tekmujeja ekipi po šest tekmovalcev, ki imajo navadno med 110 in 160 kilogramov. Druga različica je vlečenje vrvi v vkopanjem v zemljo: dvanajst tekmovalcev na vsaki strani se čvrsto zasidra v plitve luknje in skuša potegniti nasprotnika na svojo stran. Vsak poteg lahko traja tudi do pet minut. — Klubi želijo že za leto 1995 organizirati republiško ligo.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Nad. s 4. str.

zaupa Duhaldeju, Córdoba je radikalna, Santa Fe je trdno v peronističnih rokah, odkar tam vlada in komandira bivši avtomobilski dirkač Carlos Reutemann. A prestolnica... Zato je Menem poveril Ruckaufu (ki je tudi notranji minister), naj uredi to okrožje in zlasti za bodoče kandidatne liste uvede sistem odprtih senatorskih volitev po ameriškem sistemu. Prevečkrat so se opeharili ob ljudem neprijaznih kandidatih, ki so le sad osebnih poželjenj, političnih interesov in notranjih spletk. Vsaka šola stane, vprašanje je, kdaj se bo argentinski kader dokončno naučil.

IN BODOČNOST

Preveč je neznank na obzorju, da bi mogli v kratko odmerjenem prostoru podati vsaj naglo sliko. Na kratko torej. V strankah bodo povsod huda notranja trenja, ker so zadnje volitve vse stvari postavile na glavo. Radikali so zapleteni v pravo revolucijo, katere izid je prav tako neznan. Alfonsín ima še mnogo notranje moči in delno v rokah strukturo stranke. A kdo more prenesti udarec, da je radikalizem doživel najhujši poraz v vsej zgodovini? Ricov Modin raste, počasi a vztrajno. Vendar ne tako, kot bi si želel njegov vodja. Ker se je na levici odprlo novo okno za protestne glasove, je to delno vzelo moč desničarskemu zagonu. Levica pa se blikovito organizira. Presenetljivo dobri rezultati v nekaterih volilnih okrožjih so jih vzpodbudili, da sedaj organizirajo frono še v ostalih provincah. Istočasno pa je zaznati približevanje med Veliko fronto in Socialistično enoto. Tri prej razbite socialistične stranke so že nekaj časa povezane v enotni stranki. Pred volitvami je bilo nekaj poizkusov, da bi se socialisti tudi vključili v Veliko fronto. Ta poizkus je propadel, ker so socialisti

upali, da bodo razočarani radikalni glasovi pripadli njim. Ni bilo tako; večina se je obrnila k Veliki fronti. Če pa bi prišlo sedaj do te povezave, bi to dokončno postavilo enotno levico na tretje mesto na argentinski politični pozornici. Mimogrede omenimo le še to, da so nekatere notranje struje radikalne stranke ideološko bliže tej združeni levici kot pa vodjem kot so Angeloz, De la Rua, Usandizaga in drugi antialfonsinisti. Bo počasi prišlo do „ločitve duhov“. Bilo bi zelo pozitivno, da bi tako lažje vedeli, „kdo je kdo“.

Gospodarsko se položaj krha. Težki so trenutki, ko zaradi mednarodnega položaja (porast obrestnih procentov v ZDA in podobno), nenadoma zastane dotok deviz, s katerimi se je doslej okoriščal vladni gospodarski program. Ne bo več „finančnih dolarjev“, ostane le še možnost dobiti devize z močnim izvoznim zagonom. A kaj, ko je Argentina glede tega v položaju, ki skoraj nima primere v zgodovini. Zunanje-trgovska bilanca je ena najbolj negativnih v dolgih desetletjih. Položaj bi spremenili le z močno devalvacijo, to pa bi pomenilo konec sedanjega plana. Odgovorni funkcionarji si belijo glave, kako ukreniti, da bi bil volk sit in koza cela. A pravega izhoda ni. Delno bo položaj omiljen zaradi notranjega prihranka, ki bo nastal ob privatizaciji pokojninskega sistema. A to je odločno premalo. Vlada se torej nahaja v težkem položaju. Po eni strani, če gledamo predsedniške volitve prihodnje leto, mora bolj paziti na socialno plat, po drugi doseči vsaj delen produktiven razmah, in vse to, ne da bi trpelo sorazmerje ena proti eni z dolarjem, kar je temelj dosedanjih stabilnosti. Da je za to potrebna močna politična ustavna zaslomba, ni treba še posebej trditi. Vse to pa je prvo odvisno od najvišjih odločujočih glav. Še vedno obstaja upanje, da predsednik ne zapade dokončno starim boleznim argentinske politike. Več ni pričakovati.

Osebne novice

Rojstva: V družini Cirila Loboda in ge. Tildi roj. Štefe je bil 12. aprila rojen prvorojenec, ki bo pri krstu dobil ime **Damijan**.

17. aprila je bil rojen **Kristjan Gabrijel Smole**, sin inž. Stanka in cont. Marte roj. Koželnik. Čestitamo!

Krsta: V nedeljo, 17. aprila je Vinko Bokalič CM krstil v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi **Štefanijo Bokalič**, hčerko cont. Miha in ge. Alenke roj. Smole. Botra

sta Jože Bokalič CM in gdč Angelika Smole.

V Comodoro Rivadavia je g. Lužovec krstil sina Janeza Homovca in njegove žene Haline na ime **Nikolaj**. Čestitamo!

Poroka: V cerkvi sv. Roka v Open Door sta se 10. aprila poročila **Helena Lobnik in dr. Alejandro De Salvo**. Za priče so bili nevestini in ženinovi starši.

Čestitamo!

Smrti: V Slovenski vasi je 14. aprila umrla **Franciška Janežič** (74), V Ramos Mejiji pa je 17. aprila umrla **Darina Schiffrer roj. Malovrh**. Naj počivata v miru!

Obiski dr. Petra Vencelja V Bariločah

Z dr. Petrom Venceljem so se patagonske vremenske coprnice res lepo obnašale. Pred njegovim obiskom in potem, ko se je vrnil v Buenos Aires, smo imeli deževne dneve in kot je svoj čas pisala že pokojna Bara Remec, je ob deževju v Bariločah tako pusto kot v Ljubljani. A prav takrat, ko se je tukaj mudila slovenska delegacija, se je prikazalo sonce in eden obeh dni je bil pravi „Día de Bariloche“. Ker so se tudi rojaki potrudili in poskušali razkazati gostom čim več bariloških lepote, so se kot upamo vsi obiskovalci prav dobro počutili.

Obe uslužbenki slovenskega ministristva sta pridno uradovali za vse, ki bi radi uredili zadevo državljanstva. Seveda niso bili vsi povsem zadovoljni, vendar je za nas, ki živimo v neskončno zbirokratizirani državi, več ali manj razumljivo, da ima tudi slovenska birokracija svoje sitnosti in da se je z njimi treba spoprijeti v mejah možnosti. Mislimo pa, da bi bilo potrebno, da bi v Argentini posloval vsaj en slovenski konzulat s plačanim uradnikom, ki bi take zadeve urejal. Poleg tega pa je koristna vloga sekretariata za izseljence, da doma poseže

v birokratske postopke, saj se včasih vloge rešujejo z zamudo ali celo negativno iz zanikrnosti ali političnih nasprotstev. Veseli nas tudi načelno zakonodajno stališče, da smo vsi slovenski državljani, če so naši starši Slovenci, in da torej ni treba prositi za državljanstvo, temveč samo za vpis v zadevne državljanske registre.

Na sestanku v Planinskem stanu v torek, 6. aprila so po uvodnih besedah Milana Magistra učenci slovenskih tečajev peli in deklamirali, Lojze Rezelj je sporočil pozdrave Zedinjene Slovenije, sekretar dr. Peter Vencelj je govoril o delu, ki ga njegovo ministristvo opravlja za slovenske izseljence, ki štejejo približno pol milijona ljudi. Govoril je zlasti o slovenskem šolstvu v Evropi, Združenih državah Amerike, Kanadi in Avstraliji, torej so se tudi vprašanja občinstva po končanem nagovoru pletla okrog šolskih problemov. Pozneje pa smo ob pecivu in kavi omenili še nekaj drugih zadev, ki so nas zanimala.

Slabo vreme v Buenos Airesu je v sredo zakasnilo povratek slovenske delegacije do poznih popoldanskih ur.

V.A.

S šolskimi otroki

Slovenski šolarji so pričakali visokega gosta v dvorani Slovenske hiše v soboto, 27. marca. Ko je ob napovedani uri prišel dr. Peter Vencelj s soprogo Ireno in s sodelavkama Matejo Maček in Alenko Mesojedec-Pervinšek, je vsa dvorana stoje zapela Staršev sem slovenskih sin... Nato ga je v imenu učiteljstva pozdravila Meti Slabe, ki je tudi povezovala posamezne točke akademije. Sledil je pozdrav učencev v narodnih nošah, ki so gostom izročili lepe šopke. Očividno veselo presenečen nad čisto in razločno slovenščino dečka, ki ga je pozdravil, se je dr. Peter Vencelj zahvalil za prisrčno dobrodošlico.

Najmlajši niso hoteli zaostajati za starejšimi bratci. Otroci iz vrtca, 1., 2. in 3. razreda — kot pisano cvetje razporejeni na odru — so korajžno zapeli tri pesmice: Trije korenjaki, Moj očka in Svetlo sonce.

Potem so sledila deklamacije. Otroci Balantičeve šole so povedali pesmi „Prošnja za besede“ in „Nekoč bo lepo“. Učenci Baragove šole so recitali Gregorčičevo „Znamenje“. Deklamacijo Otona Župančiča „Naše luči“, je pripravila šola A. M. Slomška. Učenci Rožmanove šole pa pesem Mirka Kunčiča „Ded se poslavlja“. Pesem Ivana Preglja „Bog in Slovenija“ so recitali otroci Jurčičeve šole. Za konec pa so učenci šole Franceta Prešerna izvedli pesnitev dr. Tineta Debeljaka „Zastava“. Vmes so se vrstile pesmi: Tam, kjer beli so snežniki..., Tam, kjer Kranj na trdi skali..., Pesem pojejo gore..., mladinska himna in za konec himna Slovenije v svetu dr. Marika Kremžarja: Slovenija, zapojmo ti...

Navdušenost pevcev se je stopnjevala, ko so opazili, da pojejo tudi gostje. Ko je izzvenel zadnji akord, se je dr. Vencelj še enkrat zahvalil, se pomešal med učence, se z njimi pogovarjal in jih navduševal, da se še v naprej radi uče slovenski jezik, da bodo kdaj lahko obiskali Slovenijo.

Medtem, ko so se učiteljice in učitelji zbirali na odru, da se slikajo z dr. Venceljem, navdušenost otrok ni popustila. Strnjeni v skupino so navdušeno prepevali pesmi, ki so se jih letos naučili v šolski koloniji v Córdoba.

Program je bil bogat na vsebini in lepo naštudiran. Zlasti globoko doživeto podana „Zastava“ je goste iz Slovenije lahko prepričala, da slovenski rod še dolgo ne bo izumrl, vsaj v Argentini ne!

SLOVENCI NA PRIMORSKEM

Novoizvoljeni poslanci Berlusconi jeve Naprej, Italija (Forza Italia) so na svoji prvi skupščini soglasno odobrili resolucijo, s katero v bistvu pozivajo italijansko vlado, naj zahteva prekinitev pogajanj za pridruženost članstvo Slovenije in Hrvaške v Evropski uniji.

Glede na dejstvo, da je na skupščini sodeloval tudi Silvio Berlusconi, ki kandidira za mesto predsednika vlade, in da je dokument odobren soglasno, se postavlja vprašanje, ali je to že nakazana zunanja politika, ki jo namerava voditi prihodnja italijanska vlada.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobil - mrljske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri komputerskih, programe 3419/91 D.C.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadst. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

NEVESTE - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. **Gabrijela Marolt** - Tel. 664-1656.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. **Marko Mustar**; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantacijske oseo-integracije; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadst. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je **Juan Kočar**. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Šenk** - Tel.: 762-2840.

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati — odvetnica - ponedeljek, sredo, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure. - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel.: 382-1148

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knaps — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. **Peguy 1035** - (1708) Morón.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4 - za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 12.-

Poravnajte naročnino!

1964 SLOVENSKO GLEDALIŠČE BUENOS AIRES 1994

Fran S. Finžgar:

DIVJI LOVEC

kmečka drama v 4. dejanjih

Predstave: sobota, 23. aprila, ob 18. in 21. uri
nedelja, 24. aprila ob 17. uri

Začetek točno ob napovedani uri

Dvorana Slovenske hiše: Ramón L. Falcón 4158

SKD

vabi vse člane in prijatelje na informativni večer
o politični situaciji v Sloveniji
v mali dvorani v Slovenski hiši v soboto, 30. aprila ob 20. uri.

POZOR!

Od 25. aprila do 2. julija bom na razpolago v pisarni SLOGA - Ramos Mejía - vsak dan od 16. do 19. ure, kjer boste brezplačno lahko dobili vse informacije in nasvete v zvezi z novim **POKOJNINSKIM ZAKONOM**.

Predno se odločite za ta važni korak, posvetujte se pri nas.

Na razpolago tudi na telefonih: 656-3653 ali 654-6438.

Lic. Helena Loboda Oblak

V nedeljo, 1. maja, praznovanje ob 34. obletnici ustanovitve Doma v Carapachayu

Celodnevni program

PRODAM

dobro ohranjeno opremo za
dnevno sobo, spalnice, itd.
Informacije: 627-5672.

OBVESTILA

SOBOTA, 23. aprila:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 24. aprila:

Občni zbor Slomškovega doma ob 10.

Občni zbor Našega doma ob 10. v San Justu.

SOBOTA, 23. aprila:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 30. aprila:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. v Slovenski hiši.

SREDA, 4. maja:

Redni sestanek ZSMŽ ob 17. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 8. maja:

Slovensko romanje v Luján. Dopoldne maša ob 10., popoldne procesija ob 13.45.

SOBOTA, 21. maja:

Koncert Marijinih pesmi v izvedbi SPZ Gallus ob 20.15 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 22. maja:

Žegnanje Slovenski hiši ob 20-letnici blagoslovitve cerkve Marije Pomagaj in 40-letnice Slovenske hiše.

SREDA, 25. maja:

Sestanek vseh domobrancev v Argentini ob 11.30 na Pristavi.

NEDELJA, 29. maja:

Mladinska sv. maša in zvezni sestanek SDO-SFZ ob 9.30 v Slovenski hiši.

IŠČEM

SORODNIKE

V Argentini sem imel:

strica - Franca Romiha

teto - Marijo Romih

teto - Emo Romih

Vsi trije so bili rojeni v Podčetrku v Sloveniji

Če ima kdo kakšne podatke o teh mojih sorodnikih, ga prosim, da sporoči to na moj naslov:

Ivan Romih dipl. ing. arhitekt

Vodovodna 7

61000 Ljubljana

Tel.: 386-61-132-8270

Fax: 386-61-32-8097

K Bogu, kamor si je vedno želela, je odšla naša dobra žena, mama, stara mama in sestra, gospa

Darina Schiffrer roj. Malovrh

Pokopali smo jo 17. aprila 1994 na pokopališču Cementerio Jardín Bella Vista.

Prisrčno se zahvaljujemo č. g. Jožetu Škerbcu za vso duhovno tolažbo v bolezni, za vodstvo pogreba in nagovor, pevcem, ki so pokojnici zapeli v slovo, darovalcem vencev in cvetja ter tudi vsem rojakom za molitve in petje na njeni zadnji poti.

Žalujoči: **Marijan**, mož

Cvetka, Eva, Franci, otroci

Marija por. Drnovšek, sestra

Jože, brat

z družinami in ostalo sorodstvo

Buenos Aires, Radovljica, Ljubljana

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario: **Eslovenia Unida**
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intellectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 60; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

ZSMŽ - odsek San Justo

vabi na

družinko kosilo - rifa

24. aprila ob 13. uri

Vsi lepo vabljeni

„Naj levica ne ve,
kam da desnica.“

PRODAM

„slovenski kot“:
masivna miza, klopi, stoli.

Na prodaj je tudi
pisalna miza in velika
omara (poln hrast)
Informacije: 627-5672